

על המחברים

נתן אלתרמן

אלתרמן, אחד מגדולי משוררי השפה העברית, נולד ב-1910 בוורשה שבפולין. ב-1925 עולה עם משפחתו לישראל והתחיל ללמוד בגימנסיה הרצליה. לאחר מכן למד גם באוניברסיטת סורבון ובבית הספר החקלאי ננאנסי שבצרפת. את שיריו הראשונים החל אלתרמן לכתוב ב-1931 הפך לכותב בכיר ומוכר בשירה, סיפורת ומחזאות. ב-1968 זכה אלתרמן בפרס ישראל לספרות עברית. אלתרמן נפטר ב-1979.

ש. פודלובסקי

פודלובסקי נולד בפולין בעיר פיוטרקוב ונראה כי התעניין בספרות ובשירה כבר מגיל צעיר ביותר. בילדותו למד את מלאכת הדפוס וכך כנראה התרועע עם סופרים ומשוררים שהעניקו לו השראה להתחיל לכתוב בעצמו והחל לפרסם את שיריו בשנות השנות ה-30 בעיתונות האידישאיית. פודלובסקי הוא למעשה השריד היחידי ממשפחתו, הוא נורה עת קפץ מקרון הבקר שהוביל את משפחתו למוות, ולאחר תלאות רבות הצליח לשרוד את המלחמה. קובץ שיריו תורגמו לעברית מאידיש ומכילים את הכאב והאימה של חייו.

דב דוניבסקי

דוניבסקי נולד בשנת 1934 למשפחה יהודית שקטה ושלווה בעיר רזינה שבבסרביה. בשנת 1941 חרב עולמו של דב בן השבע כשהפך ביחד עם הוריו ואחותו לפליט נרדף. ההורים איטה לבית שמידט ומשה דוניבסקי לא עמדו בתלאות הקשות ונספו בשנת 1942. הילד דב ואחותו דורה נדדו יד ביד בערבות רוסיה והצליחו לשרוד את השואה. ב-1948 היו שני הילדים בין המעפילים לישראל ולאחר מעצר בקפריסין הגיעו ארצה. דוניבסקי חי כיום בארה"ב.

דן פגיס

פגיס נולד ב 1930 וגדל בוינה. בימי מלחמת העולם השנייה היה כלוא במחנות ריכוז. בשנת 1947 עלה לארץ עם עליית הנוער והתחנך בקיבוץ מרחביה. הוא למד בסמינר הקיבוצים ובאוניברסיטה העברית בירושלים. בשנת 1976 התמנה למרצה בחוג לספרות עברית באוניברסיטה העברית בירושלים. שיריו הראשונים הופיעו בשנת 1949 בעיתון "על המשמר" וספרו הראשון "שעון הצל" ראה אור בשנת 1959. הוא פירסם מחקרים בשירת ימי-הביניים ואף כתב לבני הגיל הרך את הספר "הביצה שהתחפשה" שאותו אף אייר. בשנת 1973 זכה בפרס ראש הממשלה ליצירה. נפטר בשנת 1987.

פרימו לוי

לוי (1919-1987) נולד בטורינו שבאיטליה למשפחה יהודית ליברלית. הוא למד כימיה באוניברסיטת טורינו וב-1944, לאחר ההשתלטות הנאצית על איטליה נשלח לאושוויץ. מתוך כ-650 יהודים איטלקים שהיו איתו בטרנספורט רק 20 יהודים שרדו. עם חזרתו לאיטליה, לוי היה כימאי תעשייתי במפעל בטורינו. הוא החל לכתוב על חוויותיו במחנה הריכוז ועל חזרתו לאיטליה דרך אירופה המזרחית, חומר שבו השתמש בשני ספריו הידועים, זהו אדם ו"ההפוגה".

ספרי פרוזה אלו הקנו לו מקום מרכזי בספרות האיטלקית שלאחר מלחמת העולם השנייה ובספרות השואה בכלל, אולם לוי גם כתב ופרסם שירה במהלך כל חייו. ב-11 באפריל נפל לוי אל מותו מן הקומה השלישית בבניין מגוריו וקיימת סברה שהתאבד.

אבא קובנר

קובנר נולד בסבסטופול, שבחצי-האי קרים, אוקראינה, בשנת 1918. גדל בוילנה ולמד בגימנסיה העברית הנודעת בעיר. מנעוריו היה פעיל בתנועת הנוער "השומר הצעיר". במלחמת-העולם השניה נמנה עם מפקדי הארגון היהודי הלוחם והיה למפקד חטיבת הפרטיזנים היהודים ("הנוקמים") ביערות רודניקי. עלה ארצה ב-1945 מחופש כחייל בריטי והצטרף לקיבוץ עין-החורש. במלחמת העצמאות שירת כקצין תרבות של חטיבת "גבעתי" וה"דף הקרבי" שהפיץ בין הלוחמים הוציא לו מוניטין רב. קובנר החל לפרסם שירים עוד בהיותו בגטו והמשיך בכתיבתו בארץ. ספרי השירה שלו הציבוהו בשורה הראשונה של משוררי דור השואה והתקומה. החשובה ביצירותיו בפרוזה היא הטרילוגיה "פנים אל פנים", שנסבה על חטיבת "גבעתי" במלחמת העצמאות. בשנות השבעים היה קובנר מעורב בתכנון מוזיאון בית התפוצות בתל-אביב. ב-1961 זכה בפרס שלונסקי על הרומן "פנים אל פנים", ב-1968 זכה בפרס ברנר על הפואמה "אחות קטנה", ב-1970 זכה בפרס ישראל ליוצר מקורי ובפברואר 1978 זכה בפרס ביאליק לספרות יפה לשנת תשל"ח.

נפטר בשנת 1987.

הלינה בירנבאום

הלינה בירנבאום נולדה בוורשה בשנת 1929 למשפחה בת חמישה אחים ואחיות. בהיותה בת 10 נכבשה פולין על ידי גרמניה הנאצית והיא הועברה יחד עם משפחתה לגטו ורשה. הלינה גורשה למחנה הריכוז והעבודה מיידאנק ולאחר מכן למחנות אושוויץ-בירקנאו, רוונסבריק ונויישטאד. לאחר המלחמה עלתה לארץ והיתה למשוררת וסופרת שעוסקת בשואה. בנה, יעקב גלעד, הפיק את האלבום "אפר ואבק" המבוסס על סיפור חייה.

אדית קובנסקי

ילידת בוקרשט, רומניה, נולדה בשנת 1945. עלתה ארצה עם משפחתה ב-1948. התחנכה בישראל, למדה בבית ספר 'כל ישראל חברים' (אליאנס) בחיפה. שרתה בחיל הקשר, פיקוד צפון ומאז 1965 מתגוררת בארצות הברית. לבד מספרות עברית, התמחתה בספרות צרפתית וגרמנית. משנת 1987 מלמדת לשון, ספרות ותרבות ישראל ב-Wayne State University בדטרויט, ארצות הברית. שירה פורסמו בכתבי עת ספרותיים בארץ ובארצות הברית.

איתמר יעוז קסט

נולד ב-1934 בהונגריה בעיר סארואש וב-1944 נלקח יחד עם בני משפחתו למחנה ברגן בלזן. המשפחה המצומצמת (אם, אב, אחות) נותרה בחיים ושבה להונגריה הקומוניסטית. ב-1951 עלה פטר קסט לארץ עם הוריו ועברת את שמו. ב-1958 ייסד את הוצאת הספרים "עקד" ואת ביטאון הספרותיים והוא משמש כעורכם עד היום: מפרסם שירה, פרוזה, תרגומים ודברי עיון.

איטה בן חיים

בן חיים שרדה את השואה כילדה קטנה. בת שלוש הייתה כאשר הסתתרה במחבוא ואיבדה את אימה. כעבור שלושה ימים של בדידות ורעב חילץ אותה אדם בשם טדאוש מן המרתף והיה לה לאב. איטה נקראה מעתה אירנה קובילקו, פאני דודתה הייתה לאמה וגם אח נולד לה. איטה לא זכרה עוד את חיייה הקודמים, ורק החרדה שיעזבו אותה שוב נשארה בלבה ומתבטאת לא פעם בשיריה. כשתמה המלחמה עזבו פאני והילדים את טדאוש ועלו לארץ-ישראל. איטה נשלחה לבית ילדים ואז נודע לה לראשונה שפאני אינה כלל אמה. על שנות האימה לא דיברה עוד ורק כשהייתה כבת חמישים החלה אותה חומה להיסדק ואיטה יצאה לחפש את עברה.

למדה ייעוץ חינוכי באוניברסיטה העברית בירושלים ובסורבון בפריז. עסקה שנים רבות בחינוך ובתפקידים שונים והיא כיום אם לארבעה וסבתא לנכדים.